

RESOLUCIÓ del procediment de tutela de drets núm. 53/2011 instat per XXX contra la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya

Antecedents

Primer.- En data 28/10/2011 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, una reclamació formulada per XXX contra la Direcció General de Policia (en endavant, DGP) que feia referència al dret d'accés exercit en relació a les dades personals que figuraven als fitxers de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra.

En aquest escrit de reclamació, la persona interessada considerava que se li havia denegat el dit accés, parcial o totalment *“en la medida que la información no era suficientemente inteligible.”*

Per tal de fonamentar la dita reclamació, adjuntava còpia de la documentació següent: 1) Còpia de la sol·licitud de dret d'accés exercida davant el Departament d'Interior de data 14/02/2011 –amb segell d'entrada al Departament de 16/02/2011; 2) Còpia de la Resolució de data 12/09/2011 dictada pel director general de la Policia del Departament d'Interior mitjançant la qual s'atorgava l'accés a les dades de caràcter personal contingudes al fitxer *“Sistema d'informació de la policia de la Generalitat de persones físiques (SIP PF)”* i còpia de l'ofici de data 20/09/2011 pel qual es notificava la dita resolució; i 3) Còpia del Document Nacional d'Identitat.

A aquesta documentació s'ha d'afegir també l'aportada pel mateix interessat en un altre reclamació de tutela de drets tramitada davant aquesta Autoritat contra la DGP, relativa a una sol·licitud de cancel·lació formulada. En aquesta altra reclamació aportava còpia de la sol·licitud de cancel·lació de data 04/10/2011 dirigida a la DGP, de la qual s'ha incorporat una còpia en el present expedient, atès que en la dita sol·licitud de cancel·lació expressava els motius pels quals considerava que el dret d'accés atorgat per la DGP en resposta a la seva sol·licitud prèvia, havia estat incomplet.

Segon.- D'acord amb l'article 5 b) de la Llei 32/2010 i l'article 117 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, RLOPD i LOPD, respectivament), en data 15/11/2011 es va donar trasllat a la DGP de la reclamació de tutela del dret d'accés exercit presentada per la persona reclamant, per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents.

Tercer.- La DGP per mitjà d'escrit de data 01/12/2011 –registrat d'entrada en aquesta Autoritat el 02/12/2011- formulà al·legacions. En aquest escrit la DGP manifesta el següent:

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

En relació amb la sol·licitud d'accés, posava de manifest que la sol·licitud presentada no complia amb els requisits exigits, motiu pel qual se li van dirigir diversos escrits a fi que esmenés el defecte. I afegia que finalment, *"L'exercici del dret d'accés es va fer efectiu per resolució del director general de la Policia amb data 12 de setembre de 2011, de la qual s'adjunta còpia, i es va informar de les dades que consten en el fitxer SIP PF gestionat per la Direcció General de la Policia. Per tant, es va donar compliment a l'article 27.1 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, i la informació facilitada és llegible i intel·ligible."*

Juntament amb l'escrit d'al·legacions, la DGP aportava còpia de la documentació següent: còpia de dos requeriments d'esmena de la sol·licitud de dates 08/03/2011 i 12/05/2011, i de la resolució del director general de la Policia de data 12/09/2011 mitjançant la qual s'atorgava l'accés a les dades de caràcter personal contingudes en el fitxer SIP PF.

Quart.- Les dades personals respecte a les quals s'ha sol·licitat l'accés que és objecte d'aquest procediment, consten incorporades al fitxer *"Sistema d'informació de la policia de la Generalitat de persones físiques"* (SIP PF), creat mitjançant l'Ordre IRP/435/2009, de 2 d'octubre, per la qual es regulen els fitxers que contenen dades de caràcter personal gestionats per la Secretaria de Seguretat i per la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació. D'acord amb aquesta Ordre, el fitxer SIP PF té per finalitat, entre d'altres, la tramitació per part de la policia de seguretat ciutadana dels atestats i les denúncies per infraccions penals i administratives, i la de gestionar per part de la policia judicial els antecedents d'interès policial. L'òrgan administratiu responsable del fitxer és la persona titular de la Direcció General de la Policia.

Fonaments de Dret

Primer.- És competent per resoldre aquest procediment la Directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b) i 8.2.b) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Segon.- En relació amb el dret d'accés, l'article 15 de la LOPD determina el següent:

"1. L'interessat té dret a sol·licitar i obtenir gratuïtament informació de les seves dades de caràcter personal sotmeses a tractament, l'origen de les dades i les comunicacions efectuades o que es prevegin fer.

2. La informació es pot obtenir mitjançant la mera consulta de les dades per mitjà de la visualització, o la indicació de les dades que són objecte de tractament mitjançant escrit, còpia, telecòpia o fotocòpia, certificada o no, en forma llegible i intel·ligible, sense utilitzar claus o codis que requereixin l'ús de dispositius mecànics específics.

3. El dret d'accés a que es refereix aquest article només pot ser exercit a intervals no inferiors a dotze mesos, llevat que l'interessat acrediti un interès legítim a aquest efecte, cas en què el poden exercir abans."

Per la seva banda, l'article 27 del RLOPD, disposa el següent:

Article 27. Dret d'accés.

1. El dret d'accés és el dret de l'afectat a obtenir informació sobre si les seves pròpies dades de caràcter personal estan sent objecte de tractament, la finalitat del tractament que, si s'escau, s'estigui realitzant, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades esmentades i les comunicacions realitzades o previstes d'aquestes.

2. En virtut del dret d'accés, l'afectat pot obtenir del responsable del tractament informació relativa a dades concretes, a dades incloses en un determinat fitxer, o a totes les seves dades sotmeses a tractament.

No obstant això, quan raons de complexitat especial ho justifiquin, el responsable del fitxer pot sol·licitar de l'afectat que especifiqui els fitxers respecte dels quals vulgui exercir el dret d'accés, i a aquest efecte li ha de facilitar una relació de tots els fitxers.

3. El dret d'accés és independent del que atorguen als afectats les lleis especials i en particular la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Pel que fa a l'exercici del dret d'accés els articles 28.1 i 2 del RLOPD estableixen que:

1. En exercir el dret d'accés, l'afectat pot optar per rebre la informació a través d'un o diversos dels següents sistemes de consulta del fitxer:

a) Visualització en pantalla.

b) Escrit, còpia o fotocòpia remesa per correu, certificat o no.

c) Telecòpia.

d) Correu electrònic o altres sistemes de comunicacions electròniques.

e) Qualsevol altre sistema que sigui adequat a la configuració o implantació material del fitxer o a la naturalesa del tractament, ofert pel responsable.

2. Els sistemes de consulta del fitxer que preveu l'apartat anterior es poden restringir en funció de la configuració o implantació material del fitxer o de la naturalesa del tractament, sempre que el que s'ofereixi a l'afectat sigui gratuït i asseguri la comunicació escrita, si aquest així ho exigeix.

Finalment, l'article 29 del RLOPD estableix en el seu primer apartat: "1. El responsable del fitxer ha de resoldre sobre la sol·licitud d'accés en el termini màxim d'un mes a comptar de la recepció de la sol·licitud. Transcorregut el termini sense que de forma expressa es respongui a la petició d'accés, l'interessat pot interposar la reclamació que preveu l'article 18 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre".

I en el tercer apartat del citat article es determina el següent: "3. La informació que es proporioni, sigui quin sigui el suport en què es faciliti, s'ha de donar de manera llegible i intel·ligible, sense que es facin servir claus o codis que requereixin l'ús de dispositius mecànics específics.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

La informació ha d'incloure totes les dades de base de l'afectat, les resultants de qualsevol elaboració o procés informàtic, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades, els cessionaris de les dades i l'especificació dels concrets usos i finalitats per als quals es van emmagatzemar les dades."

Tercer.- Atès que el dret objecte d'aquesta resolució es refereix a un tractament efectuat per les forces i cossos de seguretat, cal acudir a la regulació específica per a aquests supòsits prevista als articles 22.4 i 23.1 de la LOPD, els quals determinen el següent:

"Article 22. Fitxers de les Forces i els Cossos de Seguretat.

(...) 4. Les dades personals registrades amb finalitats policials s'han de cancel·lar quan no siguin necessàries per a les investigacions que n'hagin motivat l'emmagatzematge.

A aquests efectes, s'ha de considerar especialment l'edat de l'afectat i el caràcter de les dades emmagatzemades, la necessitat de mantenir les dades fins a la conclusió d'una investigació o un procediment concret, la resolució judicial ferma, especialment l'absolutòria, l'indult, la rehabilitació i la prescripció de responsabilitat.

Article 23. Excepcions als drets d'accés, rectificació i cancel·lació.

1. Els responsables dels fitxers que continguin les dades a què es refereixen els apartats 2, 3 i 4 de l'article anterior poden denegar l'accés, la rectificació o la cancel·lació en funció dels perills que es puguin derivar per a la defensa de l'Estat o la seguretat pública, la protecció dels drets i les llibertats de tercers o les necessitats de les investigacions que s'estiguin duent a terme.(...)"

Quart.- L'article 18 del LOPD preveu un procediment de tutela dels drets de les persones afectades, i en concret el seu apartat segon disposa el següent:

"L'interessat al qual es denegui, totalment o parcialment, l'exercici dels drets d'oposició, accés, rectificació o cancel·lació, ho pot posar en coneixement de l'Agència de Protecció de Dades o, si s'escau, de l'organisme competent de cada comunitat autònoma, que s'ha d'assegurar de la procedència o improcedència de la denegació."

En consonància amb l'anterior, l'article 16.1 de la Llei 32/2010, disposa:

"1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades."

Cinquè.- Sobre la base dels fets relacionats als antecedents i el marc normatiu aplicable exposat en els fonaments de dret precedents, convé dilucidar la qüestió suscitada en relació amb el dret d'accés exercit.

Com s'ha vist en el fonament de dret segon, els articles 15 de la LOPD i 27.1 del RLOPD configuren el dret d'accés com el dret de l'afectat a obtenir informació sobre les seves pròpies dades personals que estan sent objecte de tractament i, si s'escau, sobre la finalitat del tractament, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades esmentades i les comunicacions realitzades o previstes.

En la sentència de l'Audiència Nacional de 10/02/10 es defineix el dret d'accés en els següents termes: *“El derecho de acceso ha sido definido como el que concede al interesado la posibilidad de comprobar si se dispone de información sobre uno mismo y conocer el origen del que procede la existente y la finalidad con que se conserva. Del mismo modo el derecho de acceso conlleva la facultad de exigir y obtener una comunicación escrita en la que consten los anteriores extremos.”*

El dret d'accés regulat a la LOPD és un dret personalíssim, i constitueix una de les facultats essencials que integren el dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal. Tal com ja s'ha avançat, mitjançant el dret d'accés el titular de les dades pot conèixer quines dades sobre la seva persona són objecte de tractament. A més, aquest dret podria ser la base de l'exercici d'altres drets, com ara els de cancel·lació, rectificació o oposició (tal com sembla que ha succeït en el cas present).

És per això que les limitacions a aquest dret d'accés han de ser les mínimes atès que mitjançant el seu exercici es garanteix l'efectivitat del dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal. Els únics casos en què la pròpia LOPD exceptua el dret d'accés en relació a fitxers o tractaments públics es recullen al seu article 23, i es limiten a fitxers i tractaments de l'àmbit tributari i policial, com és el present cas. Ara bé, en el cas que ens ocupa, la DGP no va denegar l'accés en base a cap dels motius previstos a l'article 23.1 del RLOPD. Ans el contrari, la DGP va resoldre en sentit estimatori la sol·licitud de la persona reclamant, per mitjà de la Resolució de data 12/09/2011 dictada pel director general de la Policia. No obstant això, la persona reclamant ha manifestat la seva disconformitat per entendre que la resposta fou incompleta *“EN LA MEDIDA QUE LA INFORMACIÓN NO ERA SUFICIENTEMENTE INTELIGIBLE.”*

En aquest sentit, i amb la finalitat d'aclarir els motius pels quals la persona aquí reclamant considera que la informació no era ni completa ni intel·ligible, convé assenyalar que en l'escrit de data 04/10/2011 mitjançant el qual la persona aquí reclamant exercia el dret de cancel·lació després d'haver rebut la resolució sobre el dret d'accés, argumentava el següent: *“Que a la vista de la información que la Administración dice poseer veo carencias en la medida que nos consta que en las bases de datos de la policía hay diversos teléfonos móviles, fotografías y otros datos que en la Ley 15/1990 (sic) son considerados como personales y que no son mencionados en la misiva por mi recibida.”*

Que la información recibida no es totalmente inteligible porque no se pueden determinar las procedencias de todas las informaciones (posiblemente la administración si pueda pero un ciudadano es incapaz) todas las informaciones (sic) y situar los motivos de cada dato.”

És a dir, la persona reclamant considera d'una banda, que la informació atorgada mitjançant la Resolució de data 12/09/2011, d'estimació del dret d'accés, era incompleta perquè faltava informar sobre algunes dades personals objecte de tractament com el telèfon o la seva imatge. D'altra banda, manifesta que *“la información recibida no es totalmente inteligible porque no se pueden determinar las procedencias de todas las informaciones (posiblemente la administración si pueda pero un ciudadano es incapaz) todas las informaciones (sic) y situar los motivos de cada dato”*.

Doncs bé, un cop centrats els motius que impulsaren a la persona aquí reclamant a instar el procediment de tutela del dret d'accés, procedeix analitzar si el dret es va fer efectiu de manera completa amb la resposta atorgada pel Departament, o si assisteix la raó al reclamant quan manifesta que no es va satisfer de manera completa.

Així, en la part dispositiva de la Resolució de data 12/09/2011 dictada pel director general de la Policia del Departament d'Interior mitjançant la qual s'atorgava l'accés a les dades de caràcter personal contingudes al fitxer *“Sistema d'informació de la policia de la Generalitat de persones físiques (SIP PF)”*, s'exposava el següent:

“ 1. Fer efectiu el dret d'accés a les dades personals de (...), amb DNI (...), que consten en el fitxer Sistema d'informació de la policia de la Generalitat de persones físiques (SIP PF) gestionat per la direcció General de la Policia del Departament d'Interior, i que han estat relacionades a l'antecedent de fet segon d'aquesta resolució.”

En l'antecedent segon de la cita resolució consta la següent informació:

“2. Consultat el fitxer esmentat, es constata que a la persona interessada li consten els antecedents següents:

- *Víctima/Denunciant en data (...) en diligències (...) i ampliatives (...) de (...) per FALTA (...) I FALTA (...).*
- *Requeriment no Vigent en data (...) amb número (...) de (...).*
- *Denunciat en data (...) en diligències (...) de (...) per (...)*
- *Visita Instal·lació amb número de visita (...) de (...).*
- *Detingut en data (...) en diligències (...) de (...) per (...).*
- *Identificat/da en data (...) amb número d'identificació (...) de (...).*
- *Visita Instal·lació amb número de visita (...) de (...).*
- *Testimoni en data (...) en diligències (...) de (...) per (...).*
- *Visita Instal·lació amb número de visita (...) de (...).*
- *Víctima/Denunciant en data (...) en diligències (...) de (...) (i ampliatives (...) de (...) per (...).*
- *Identificat/da en data (...) amb número d'identificació (...) de (...).”*

Tal com s'ha indicat anteriorment, els articles 15 de la LOPD i 27.1 del RLOPD configuren el dret d'accés com el dret de l'afectat a obtenir informació sobre les seves pròpies dades personals que estan sent objecte de tractament i, si s'escau, sobre la finalitat del tractament, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades esmentades i les comunicacions realitzades o previstes.

A aquest respecte, el segon paràgraf de l'article 29.3 del RLOPD preveu que en el cas d'atorgament del dret d'accés, la informació a facilitar ha d'incloure totes les dades de base de l'afectat, les resultants de qualsevol elaboració o procés informàtic, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades, els cessionaris de les dades i l'especificació dels concrets usos i finalitats per als quals es van emmagatzemar les dades.

Del contingut de la Resolució de 12/09/2011 per la qual s'estimava el dret d'accés exercit, s'observa que la DGP ha facilitat a la persona aquí reclamant les dades referents als antecedents policials que consten al fitxer SIP PF, i en concret se li ha informat de les dades següents: número d'antecedents policials, referència de les actuacions, condició que ostentava la persona aquí reclamant en aquelles actuacions (és a dir, si era denunciant/identificat/testimoni/visitant/detingut), lloc on s'havien practicat les dites actuacions i en algunes també hi figura el motiu de la actuació (tipus de falta/delictes, si s'escau).

Cal tenir en compte però que en exercir el dret d'accés mitjançant escrit presentat el 16/02/2011, la persona ara reclamant no sol·licità només informació sobre els seus antecedents policials al fitxer SIP PF, sinó que a través d'un formulari facilitat pel propi Departament, sol·licità *"que m'indiqueu si disposeu d'informació sobre les meves dades personals incloses en els vostres fitxers. En cas afirmatiu, demano que m'adreceu aquesta informació de forma clara i intel·ligible, i també sobre les dades que resultin de qualsevol elaboració, procés o tractament i sobre l'origen de les dades, els cessionaris i els usos i finalitats per a les quals es van emmagatzemar"*.

En conseqüència, a la vista de l'anterior, es considera que el dret d'accés atorgat resulta incomplet atès que mancava de facilitar més informació de la que figurava en la dita Resolució. Així, en la resolució per la qual es facilitava l'accés, no es va incloure informació sobre l'origen de les dades ni la identificació dels cessionaris, és a dir, els òrgans judicials i/o altres institucions a les quals la DGP hauria cedit les seves dades, ni tampoc la informació sobre qualsevol altra dada personal relativa a l'aquí reclamant, a alguna de les quals s'hi refereix expressament la persona reclamant, com és el cas del telèfon o la imatge. A l'últim, el dret d'accés també comporta el dret a conèixer la finalitat del tractament que si s'escau, en cada cas, s'estigui realitzant.

En aquest punt cal subratllar novament que el dret d'accés pot constituir el pressupòsit per a l'exercici d'altres drets, com podria ser el de rectificació d'alguna dada personal errònia o no actualitzada, o com ha succeït en el cas present, el dret de cancel·lació en relació amb els seus antecedents policials. I justament un dels requisits que s'exigeixen a l'efecte, és l'aportació de documentació justificativa de la procedència de la cancel·lació que es sol·licita dels antecedents policials. Doncs bé,

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

la identificació dels òrgans judicials com a cessionaris de les seves dades personals, és la que permetria a la persona afectada obtenir dels òrgans judicials corresponents una certificació de la resolució judicial acreditativa de la seva fermesa, que inclogués també la referència al número de diligències policials que figuren al fitxer SIP PF i que van donar lloc al procediment judicial.

A aquesta opció que aquí s'apunta s'hi ha referit la recent Sentència de l'Audiència Nacional de data 28/03/2011: *"(...) Y dado que la posibilidad de solicitar su cancelación ha de ejercitarse en relación a antecedentes concretos que cumplan determinadas condiciones (archivados, sobreseídos o absuelto por decisión judicial etc...), es preciso conocer qué datos existen y a donde han sido remitidos, sin que baste con afirmar que los datos no se le pueden facilitar al haber sido remitidos a la "autoridad judicial", pues ni conoce el contenido concreto de la información que le atañe ni se especifica el juzgado o tribunal al que debe acudir para conocer el estado de las actuaciones judiciales a los efectos de solicitar la cancelación si se diesen las condiciones necesarias para ello."*

En definitiva, i sobre la base de tot l'exposat fins aquí, és procedent l'estimació de la reclamació de tutela de dret d'accés, atès que no s'hauria facilitat a la persona aquí reclamant, la totalitat de la documentació sol·licitada i que formava part dels fitxers SIP PF.

Sisé.- De conformitat amb allò establert a l'article 119 del RLOPD, i atès el sentit estimatori de la reclamació relativa al dret d'accés exercit, en la present resolució es requerirà a la DGP per tal que en el termini de 10 dies completi el dret d'accés exercit per la persona aquí reclamant, que s'havia fet efectiu només parcialment, en el sentit de facilitar-li la resta d'informació que mancava per atorgar-li, d'acord amb que s'ha dit en el fonament de dret precedent.

Per tot això,

RESOLC

Primer.- Estimar la reclamació formulada per XXX en relació amb el dret d'accés exercit davant la Direcció General de la Policia.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

Segon.- Requerir a la Direcció General de la Policia per tal que en el termini de 10 dies completi el dret d'accés en els termes assenyalats en els fonaments de dret cinquè i sisè de la present resolució. Un cop s'hagi fet efectiu plenament el dret d'accés, en el mateix termini de 10 dies la DGP haurà de donar-ne compte a l'Autoritat, tot això de conformitat amb l'article 119 del RLOPD.

Tercer.- Notificar aquesta resolució a la Direcció General de Policia i a la persona reclamant.

Quart.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

La directora,

Esther Mitjans Perelló

Barcelona, 23 de febrer de 2012